

۲۰۲۲/۰۴/۱۰

ف، هیرمند

در سوگ "ولی احمد نوری" فرزند اصیل افغانستان

در این چند روز اخیر، چنین تقدیر شده است که سوگوار باشیم و مرثیه نویسی بکنیم، دوستان بی نظیر و فرهنگی را که مست و سرشار از عشق به وطن بوده اند را از دست بدهیم، گرچه ما افغان ها چهار دهه است که سوگواریم و مرده داری و ماتم و غم خواری و غم شریکی و غمگساری چنان در فرهنگ ما ریشه گرفته و ریشه دارد که برایش در ادبیات خویش باب گسترده ای داریم، این غم و ماتم زمانی مغز استخوان ما را می سوزاند که نزدیکان و عزیزان ارزشمند خویش را از دست می‌دهیم.

مرحوم ولی احمد نوری انسان وطن خواه عاشق وطنش بود، چنان به مرز و بوم خود عشق می ورزید که عشق به میهن نزدش در حد یک آئین مقدس احراز موقعیت می نمود، او در این عشق به هر امکانی متوسل میشد از سیاست و مجاهده برای آزادی و حریت تا کمک به هموطنان مجروح، و از آن فراتر کار های نشراتی و رسانه یی به نفع منافع کشور، فرهنگش، در حراست از زبان های ملی وطن، رسوم و عادات ناب ملی ما و... در تمام این عرصه ها مصدر خدمات ارزنده ای گردیده بود که ثبت اوراق تاریخ می باشد، او با هموطنانش در زمینه استفاده از کمپیوتر برای نشر مسایل وطن فعالیت های فراموش ناشدنی انجام داده است، شخصیت بااحساس، قاطع، مهربان، از خود گذر و بشاش و بذله گو داشت.

مرحوم نوری در وبسایت خودش یعنی همین وبسایت "آریانا افغانستان آنلاین" مختصر بیوگرافی خود را چنین نوشته است: « ولی احمد نوری در روز ۷ فروری ۱۹۳۳ میلادی در ده افغانان کابل متولد گردیده، تحصیلات ابتدائی و ثانوی خویش را در لیسه استقلال و تحصیلات عالی اش را در فرانسه در رشته رادیو الکتریسیته در سال ۱۹۶۱م انجام داده است.

دوره خدمت و تجارب:

-از سال ۱۹۶۱ تا ۱۹۶۹م در پُست های مدیریت های دستگاه فرستنده TELECOM ، مخابره بین المللی، پوست پارسل، و ورکشاپ وزارت مخابرات (دستگاه اداری و تخنیکي تلفون کابل)؛

-از سال ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۹م نخست معاون و سپس رئیس مؤسسه دایملر بنز افغانستان AFGHANISTAN .DAIMLER BENZ AG

مهاجرت:

-در جنوری ۱۹۷۹ بعد از کودتای منحوس و خانه برانداز ثور کمونیست ها، مثل ملیون ها هموطنش، کاشانه اش را ترک گفته، به کشور فرانسه مهاجر گردید؛
-از ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۸ مصروفیت VOLONTAIRE با جبهه نجات ملی افغانستان که مقر آن در پیشاور بود، در امور روابط ارتباطات جمعی و کمک و رهنمائی پناهندگان افغان در فرانسه؛
-در سال ۱۹۸۸ م، بنیانگذاری مؤسسه A.A.B.G (انجمن خیریه کمک به زخمی های جنگ افغانستان) و آوردن تعداد بیشماری از زخمی های جنگ را از پیشاور، کویته و از داخل جبهات جنگ به فرانسه، جهت تداوی و شفایابی؛

امور تحقیقی، فرهنگی و تألیفات:

-تحقیق احصائیوی پیرامون تعداد و تخصص افغانهای مهاجر در اروپا، خاصاً در فرانسه. آثار فرهنگی: کتاب های چاپ شده:

"-شیون کابلی" کرونولوژی و زندگی شاعر و متفکر افغان، سردار محمد رحیم ضیائی؛
"-کمونیزم در آئینه حقیقت" اثر شاعلی عزیز احمد نوری؛ - "گنجینه نامهای افغانستان و معرفی مختصر زنان و مردان نامدار"؛

"-شیون آوارگان" مجموعه اشعار جناب عزیز احمدنوری متخلص به مهاجر افغان؛
"-افغانستان گلستان اقوام"

-انتشار در حدود دوصد مقاله سیاسی و اجتماعی پیرامون مسایل افغانستان در جراید (مجاهد ولس) چاپ ناروی - (عقاب آریانا) چاپ میونشن آلمان - (ملی افغانی تولنه "میاشتنی ملی خپرونه") چاپ پیشاور - (زرنگار) چاپ مانتریال کانادا - (افغان رساله) چاپ انتریوی کانادا - (صلح و افغانستان) چاپ شهر بن آلمان - (اراده) چاپ کابل - (آئینه افغانستان)، (درد دل افغان) و (مردم افغانستان) چاپ کلیفورنیای امریکا (جریده امید) چاپ الکسندریه امریکا.

کتاب های چاپ نشده:

"-صد سال شعر دری در افغانستان"؛
"-سید جمال الدین افغان در نوشته های دانشمندان افغانستان"؛
"-شاه و مردم" (نوشته ها، شعرها، تنقیدها و تمجیدها پیرامون اعلیحضرت محمد ظاهرشاه، پادشاه افغانستان بین سالهای ۱۹۳۳ و ۱۹۷۳ میلادی)؛
"-مشاهیر افغانستان" یا در افغانستان کی کی بود؟ - "قاموس دری افغانستان بفارسی ایران"؛
-و چند کتاب و رساله دیگر...

تنها در وبسایت آریانا افغانستان آنلاین در حدود ۲۶۴ مقاله جناب نوری به نشر رسیده است. «
مرحوم نوری آثار و تتبعات ناتمام نیز دارد که از نشر و چاپ بازماندند؛ حصه ای از اثر مهم موصوف "سید جمال الدین افغان در آثار و نوشته های دانشمندان افغان" و اثر خیلی مهم مرحومی که در باره زندگی و کارها و فعالیت های اعلیحضرت محمد ظاهرشاه که به چاپ نه رسیده است و شاید آثار دیگر...
همچنان جناب نوری برای لویه جرگه اضطراری در فرانسه برای اولین بار به مقصد انتخاب نماینده افغان های مقیم فرانسه در آن لویه جرگه، از دایرکننده گان این انتخابات بود که افغان های مقیم فرانسه در آن لویه جرگه نماینده خویش را از راه انتخابات برگزیدند.

از کار های عمده و به یاد ماندنی مرحوم نوری تأسیس وبسایت نشراتی وزین "آریانا افغانستان آنلاین" و سپس تأسیس وبسایت "آریانا افغانستان دات کوم" و سهمگیری در تأسیس بخش دری و پشتو در "پورتال افغان جرمن آنلاین" است که

دانشمندان، نویسندگان، محققان و شاعران زیاد افغان در این وبسایت ها گرد آمدند و آثار خویش را از این پنجره ها به سمع و فهم هموطنان و همزبانان رسانیدند.

در این قسمت نظرات و دریافت های دانشمندان، نویسندگان و نخبگان کشور در باره زندگی، فعالیت ها و ثمرات زحمات مرحوم ولی احمد نوری را گلچین نموده ایم تا خوانندگان گرامی به تمام زوایای شخصیتی و کاری مرحومی آشنایی حاصل نمایند: جناب دکتور ظاهر عزیز در نوشته اش پیرامون خدمات مرحوم ولی نوری در جای می نویسد: «مرحوم نوری مرد خوش صحبت، گاهی هم طنزگو و دارای معلومات عمیق تاریخ، فرهنگ و سوابق تاریخی مردم، افغانستان، بودند. او افغانستان عزیز، وطن مشترک همه افغانها را از طی دل دوست داشتند و در مورد حفظ نام افغانستان، ساحه ارضی و زیبایی های افغانستان و شایستگی فرهنگ مردم افغانستان، فرهنگ به معنی بزرگ آن، با هیچ کسی و در هیچ حالت مصالحه و سازش نمی نمودند. این امر خود یکی از شایستگی های مرحوم نوری بود و من اطمینان دارم که نام نیک او تا سالهای درازی در نزد جوانان امروز و فردای وطن ما باقی خواهد ماند. او با ارتباط افغانستان، مرد وطن دوست بود زیرا او از عمق قلب افغانستان را دوست داشت.»

جناب محمد عارف عباسی نویسنده و ژورنالیست محترم افغان در باره مرحوم ولی احمد نوری می نویسد: «مرحوم محترم ولی احمد نوری بر بنیاد واقعیت های عینی جامعه، شرائط اجتماعی، اقتصادی و روابط بین الدول به شخص مرحوم اعلیحضرت محمد ظاهر شاه و چهل سال دوران سلطنت شان به حیث یک زمام دار معقول، جامعه شناس، برده بار، متواضع، خردمند، متعادل، دوری گزین از تجمل و تشریفات و احساسات افراطیت، منم گویی و خود خواهی، واقع بین خیر و صالح وطن، معمار نه ویران گر و عادل، احترام، ارادت و عقیدت خاص داشت که یکی از وجوه مشترک ما بود که او از من می خواست که این را بعد از وفات شان بنویسم.»

محمد عارف عباسی گرامی در پراگراف قبلی این مطلب می نگارند که: «احترام من به جناب شان وقتی فزونی یافت که در یافتم پدر مرحوم شان یک محکوم و متهم ناحق استبداد بوده و مدتی را در زندان سپری کردند. ولو که عمل ظالمانه غیر انسانی بود، این حادثه اندک ترین تأثیر، جزء یاد درد ناک آن، بالای افکار و طرز دید ولی احمد نوری نه داشت و برعکس بعضی ها قلم و اندیشه اش را با عقده کشایی به سوی تخریب اذهان عامه و تحریف واقعیت ها مسیر نه بخشید.» جناب احسان الله مایار از روشنگران و پیشروان چند نسل کشور می نویسد: «ولی جان نیز رفت لیک از خود نشانه های روی زمین به زنده ها گذاشت که در رأس آن عشقش به زادگاهش، افغانستانش و لسان زیبای دری کشور کوهستانیش مانند روانش تا آخرین لحظه وی را همراهی میکرد.»

جناب دکتور محمد عثمان تره کی، حقوقدان برجسته کشور در مورد مرحوم ولی احمد نوری چنین نوشته اند: «مرحوم نوری نویسنده، ادیب و پیشقراول ستندرد نویسی زبان دری بود: نوری در رعایت اصول نگارش و افغانی سازی زبان دری و حفظ آن از تهاجم فرهنگی همسایه تلاش زیادی به خرج داد. مضامین زیادی در حد یک رساله نوشت. مبارزه قلمی نوری در دفاع از ارزش های فرهنگ ملی میتواند منبع آموزش و الهام برای جوانانی باشد که تهاجم فرهنگی بیگانه آنها را در مسیر دشمنی با هر آنچه به افغانستان افتخار میافریند، قرار داده است.»

جناب جلیل غنی هروی ژورنالیست افغان مقیم ایالات متحده امریکا در باره مرحوم ولی نوری می نویسد که: «... بر من حیثیت استاد را داشتند و از ایشان چه در نگارش و چه در مسایل تخنیکی و رموز استفاده بهتر از کامپیوتر زیاد آموختم. بر خورد بزرگوارانه سخاوتمندانه ی ایشان با همه همکاران و دوستان و اخلاق نیکو و همکاری های صادقانه و عاری از هر گونه تتگ نظری و حوصله افزائی در رهنمائی همکاران و وسعت نظر در مصاحبت و نظر از خصوصیات و سجایای محترم نوری بود.»

محترم حنیف رهیاب رحیمی طنز نویس و نویسنده مقالات زیاد در باره وفات مرحوم نوری نوشت: «خبر وفات مرد خردمند، انسان فرهیخته و وطنپرست باوقار جناب نوری صاحب چنان اندوهگینم ساخت که برای لحظاتی مات و مبهوت ماندم و بی اختیار اشک چشمانم جاری شد. یادش گرامی باد.»

محقق گرامی میر عنایت الله سادات نوشت: « نبود مرحوم ولی احمد نوری برای جامعه فرهنگی ما یک کمبود بزرگ است. روحش شاد و یادش گرامی باد.»

جناب انجنیر خلیل الله معروفی که نویسنده برجسته ای نیز می باشد عنوان پیام تسلیت خود به مناسبت وفات مرحوم ولی احمد نوری را چنین بر گزید: « عاشق افغانستان از جهان رفت»

دکتور سید حمید الله روغ نویسنده برجسته و پژوهشگر مجرب افغان در باره وفات مرحوم نوری نوشت: « استاد ولی احمد نوری ما را تنها گذاشتند.»

استاد نوری یک شخصیت درخشان و سرمشق بودند؛ استاد نوری در قدم و قلم خود را برای آزادی و نجات وطن و مردم افغانستان وقف کردند؛

استاد نوری زندگی خود در مهاجرت را وقف کردند به کار نوشتن و به کار مطبوعاتی؛ استاد نوری از بنیانگذاران سایت انترنتی "افغان جرمن انلاین" بودند

استاد نوری در مقاومت مردم افغانستان بر علیه تجاوز خارجی سهم فعال گرفتند؛ با بنیادگرایی مخالف بودند و از دوره ۷ ثور به همان مقیاسی انتقاد می کردند که از دوره ۸ ثور انتقاد می کردند؛

استاد نوری به احیاء و تقویت یک خط فکری و سیاسی معتدل و میانه رو ملی در افغانستان متعهد بودند؛ و برای انسجام مجدد روشنفکری معتدل ملی افغانستان مبارزه می کردند.

استاد نوری یک افغان بودند و به افغان و افغانستان عشق می ورزیدند.

فقدان چنین یک شخصیت بزرگ ما افغانان را به کار بیشتر روشنفکرانه فرا می خواند!

جناب حمید انوری نویسنده زیبا قلم و گرداننده و بسایت وزین استقلال نوشت: « ایشان دمی هم از غم و درد وطن و وطندارفارغ نبودند حتی در بستر بیماری روح و روان آن شخصیت بی بدیل را شاد و یاد شان را برای همیشه گرامی میداریم ...

مرد نمیرد به مرگ، مرگ ازو نام جست

نام چو جاوید شد، مردنش آسان کجاست»

بانو ملال نظام نویسنده مجرب و از آقارب مرحوم نوری در باره چنین نگاشته است: « در جهان مطبوعات انترنتی بیرون کشور، بدون شک شخصیتی را سراغ نمیتوان کرد که به ابداع، تنظیم، ایجاد صحیح نویسی و مراعات اصول و قاعده صرف و نحوی السنه ملی افغانی مخصوصاً دری اصیل افغانستان و مبارزه وسیع برای حذف و رد اصطلاحات و لغات غیر ضروری و بیموجب فارسی نو بنیاد فرهنگستان ایران، چنین روش و زحمات شباروزی را متقبل گردیده باشد.»

شاعر معروف جناب محمد نسیم اسیر شعری را در سوگ وفات دوست نزدیکش مرحوم نوری سروده که لینک آن در اینجا گذاشته شده است:

http://www.arianafghanistan.de/UploadCenter/007_Aseer_N_Safre_Bargasht_Napazer.pdf

یکی از دوستان خیلی سابق و نزدیک مرحوم ولی احمد نوری، محترم جناب عبدالجلیل جمیلی در نوشته اش پیرامون وفات مرحوم نوری در حصه ای نوشته است که: « قابل غور است که اگر همین آغای ولی جان نوری دست و آستین بر نمیزد و آن سردار واقعی شعر و ادب و با درد افغانیت (یعنی مرحوم سردار محمد رحیم شیون کابلی) را با آن همه ابعاد علمی و درد هایش معرفی نمیکرد ند این شخصیت به ابعاد لازم گم نام میماندند که ملاقاتها و دیدنهای سالیان چند با مرحوم شیون کابلی را جز خاطرات نیک زندگی خود هم می شمارم ایشان پسر سردار محمد عمر خان کاکای اعلیحضرت غازی امان الله خان بودند»

Afrane یکی از باسابقه ترین انجمن های مشترک افغان ها و فرانسوی ها می باشد که مرحوم ولی نوری از مؤسسان آن به شمار میرود، انجمن موصوف به مناسبت وفات مرحومی در صفحه اش این تسلیت مملو از احساس را به نشر رسانده که بدون کم و کاست در این جا نقل می شود.

Wali Nouri, grande figure de la communauté afghane en France, est décédé le ۲ avril ۲۰۲۲ . Ami

d'AFRANE depuis l'origine, Wali était aussi l'un des piliers de la communauté afghane en France.

C'était un homme chaleureux, cultivé, engagé. Curieux de tout ce qui touchait à la culture de son pays et doté de connaissances encyclopédiques, il a écrit plusieurs ouvrages et avait créé un site pour partager avec ses nombreuses connaissances à travers le monde informations et analyses. Il a beaucoup agi également en faveur de ses compatriotes réfugiés en France.

Ses obsèques se dérouleront samedi au cimetière de Thiais (۹۴). Nous présentons à son épouse Jeanine et à ses deux filles, Sabrina et Soraya, nos condoléances et nos sentiments très attristés.

Etienne Gille pour AFRANE

نام مرحوم ولی احمد نوری با نشرات سنگین، بلند، علمی و ملی افغانی آنلاینی گره خورده است که در این راه زیاد و خیلی عرق ریختند و نام وطن شان را در تمام جهان به گوش جهانیان رسانیدند.

دیروز ۲۰۲۲/۴/۹ میلادی میت این مرد بزرگ وطن در حومه پاریس به خاک سپرده شد. خداوند ج بیمارزدشان و راه وطن دوستی و خدمات فرهنگی برای وطن که از خود بجا گذاشته اند، همیشه ماندگار باد.

پایان

برای مطالب دیگر ف، هیرمند روی عکس کلیک کنید